

Regioplan Gehandicaptenzorg

Toegankelijke versie
Zaanstreek-Waterland
1 juni 2021

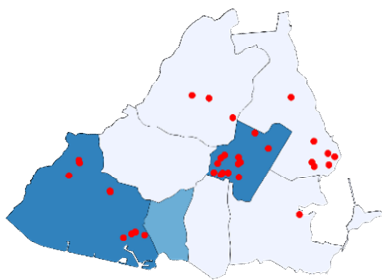
Data over de regio

Hier presenteren wij een beknopte analyse over de regio. De analyses hieronder zijn terug te vinden in de regioanalyses van Zilveren Kruis Zorgkantoor. Deze zijn te vinden op de [website van het Zorgkantoor](#). De precieze locaties en verantwoording van de cijfers kunt u vinden in de leeswijzer.

Kenmerken van de regio

De regio Zaanstreek-Waterland heeft een gelijk aantal gz-gebruikers als gemiddeld. Er wonen 340.458 mensen in de regio Zaanstreek-Waterland. Er waren in januari 2021 2.014 GZ-gebruikers. Het aandeel GZ-gebruikers ten opzichte van inwoners in de regio Zaanstreek-Waterland is 0,59%. Gemiddeld voor alle Zilveren Kruis regio's is dit 0,67%.

Er zijn vergelijkbaar aantal locaties ten opzichte van andere regio's. Er zijn 23 locaties per 1.000 GZ-gebruikers in de regio Zaanstreek-Waterland. Gemiddeld voor Zilveren Kruis zijn dit 23 locaties per 1.000 GZ-gebruikers.

Huidige vraagontwikkeling

In januari 2021 waren er 6 actief wachtenden in de regio Zaanstreek-Waterland. Dit is 0,6% van het aantal opgenomen GZ-gebruikers. Gemiddeld voor Zilveren Kruis was dit 0,5%.

Gemiddeld in 2020 waren er in de regio Zaanstreek-Waterland 9 actief wachtenden. Dit was 0,9% van het aantal opgenomen GZ-gebruikers. Gemiddeld voor Zilveren Kruis was dit 0,7%.

De afgelopen drie jaren is 4VG het meest gestegen, 6VG is het meest gedaald.

Indicatie	2018	2021	Procentpunt verandering
1-2VG	2,88%	2,38%	-0,51%
3VG	24,30%	24,82%	0,53%
4VG	14,97%	15,80%	0,83%
5VG	12,71%	13,42%	0,71%
6VG	23,04%	21,67%	-1,37%
7VG	15,09%	15,91%	0,82%
8VG	7,01%	6,00%	-1,02%

De verhouding van de indicatiegroepen is vergelijkbaar met het gemiddelde Zilveren Kruis.

Indicatiegroep	Percentage in de regio	Percentage Zilveren Kruis
ZG	1,7%	3,2%
LVG	1,5%	1,6%
VG	83,6%	81,7%
LG	13,1%	13,0%
SGLVG	0,1%	0,6%

Het percentage zorg in eigen woonomgeving is de afgelopen periode 2% gestegen. Momenteel zijn er 1.002 GZ-gebruikers die zorg ontvangen in de eigen woonomgeving en 1.012 GZ-gebruikers ontvangen zorg in een intramurale instelling.

Soort geleverde zorg	2019	2020	2021
Intra-muraal	52%	50%	50%
Eigen woonomgeving	48%	50%	50%

Verwachte vraagontwikkeling

De zorgvraag in Zaanstreek-Waterland stijgt de komende 20 jaar maximaal met 47%. Gemiddeld in alle Zilveren Kruis regio's stijgt de zorgvraag maximaal met 39%.

Scenario zorgvraagvoorspelling	2020	2025	2030	2035	2040
Max	1984	2337	2589	2841	2926
Min	1984	2030	2063	2096	2146

In 2040 is er naar verwachting in Zaanstreek-Waterland een maximaal tekort van 942 klanten die zorg nodig hebben.

Scenario verwacht tekort	2020	2025	2030	2035	2040
Maximaal tekort	0	353	605	857	942
Minimaal tekort	0	46	79	112	162

Wat we zien in de regio

Elke regio heeft haar eigen kenmerken. Die volgen uit de data en gesprekken met de zorgaanbieders in de regio. Hieronder bespreken we opvallende zaken, specifieke doelgroepen en samenwerkingen in de regio.

Wat valt op de in de regio

In veel opzichten is de regio Zaanstreek-Waterland een gemiddelde regio. Zowel het zorggebruik als het zorgaanbod liggen in lijn met de andere regio's van Zilveren Kruis Zorgkantoor. Opvallend is de daling van het aandeel cliënten met een VG6-indicatie, die deels terugkomt in de stijging bij cliënten met een indicatie VG7.

Het aantal Wlz-cliënten in de regio Zaanstreek-Waterland neemt de komende 20 jaar toe. De verwachte groei is hoger dan in andere regio's van Zilveren Kruis Zorgkantoor. Deze verwachting is gebaseerd op de bevolkingsontwikkeling tot 2040 en de toename van de levensverwachting van mensen met een beperking. De komende 5 jaar hebben 46 – 353 extra inwoners zorg nodig vanuit de Wlz.

Specifieke doelgroepen en zorgaanbod

Het intramurale zorgaanbod voor cliënten met een verstandelijke beperking is verspreid over 32 locaties in de regio. Het grootste deel van de zorg wordt geboden door 3 zorgaanbieders. Eén van deze partijen werkt vanuit een antroposofisch geïnspireerde zorgvisie.

Voor de LVG-doelgroep is het beschikbare zorgaanbod beperkt tot 1 intramurale locatie. Er wordt gewerkt aan mogelijkheden om het zorgaanbod (ook voor doorstroom) te vergroten.

Voor cliënten met een lichamelijke beperking is zowel intramurale zorg, als zorg in de eigen woonomgeving (VPT of MPT) beschikbaar. Op diverse locaties wordt er (ook) zorg geboden aan cliënten met een zintuiglijke beperking.

Samenwerking met partners in de regio

Sigra is het regionale samenwerkingsverband van organisaties in zorg en welzijn in de regio's Zaanstreek-Waterland, Amsterdam en Diemen, Noordholland-Noord en Amstelveen. Binnen Sigra werken ruim 120 organisaties in zorg en welzijn samen aan passende ondersteuning en zorg.

Met enkele zorgaanbieders uit de regio Kennemerland wordt samengewerkt in de Kerngroep Regionaal Overleg Complexe Zorg. Vanuit deze kerngroep is er specifieke aandacht voor cliënten met een complexe zorgvraag zodat er voldoende en passend zorgaanbod is voor deze doelgroep. Binnen de kerngroep worden expertise en ervaringen met elkaar gedeeld. Omdat in deze kerngroep aanbieders van gehandicaptenzorg en GGZ samenwerken, biedt dit kansen om de zorg over de domeinen heen te versterken.

Wat willen we bereiken in de regio

We willen dat zorg in de regio toegankelijk blijft. Nu en in de toekomst. Daarom kijken we in dit hoofdstuk hoe we de basis op orde houden, welke kansen en knelpunten er zijn en welke doelen en afspraken we willen realiseren in 2021.

Basis op orde

Voor cliënten in crisissituaties zijn er bedden beschikbaar bij één zorgaanbieder voor zowel jeugdigen als volwassenen. Daarnaast is sinds 2019 een Crisis en Ondersteuningsteam actief van de gezamenlijke VG- en GGZ-aanbieders in de regio's Kennemerland en Zaanstreek-Waterland. De Wlz-crisisregisseur voert de regie op het gebruik van de crisisbedden en de inzet van het COT.

Vanuit de Kerngroep Regionaal Overleg Complexe Zorg is in 2020 gestart met een regionale taskforce voor cliënten die geen passende zorg ontvangen. De Casebehandelaar Complexe Casuïstiek van het zorgkantoor organiseert dit overleg. Vanuit deze Kerngroep vindt ook het overleg tussen de VG en GGZ plaats over de organisatie van WZD-crisisplaatsingen.

In de regio wordt (als één van de weinigen in Nederland) deeltijdverblijf aangeboden als een mogelijkheid om de overgang van kinderen met een ernstige beperking van thuis naar een instelling meer geleidelijk te laten verlopen. Hierbij wordt gewerkt met een casemanager die een brugfunctie vervult tussen de thuissituatie en de instelling.

Knelpunten en kansen

Vanuit het meerjarenbeleid van Zilveren Kruis Zorgkantoor geven we extra aandacht aan de volgende onderwerpen:

Er moet tijdig passende zorg zijn, ook voor cliënten die specialistische zorg nodig hebben. Passende huisvesting is een belangrijke randvoorwaarde om de komende 5 jaar te voorzien in 46 tot 353 plekken intramurale zorg, of zorg in de eigen wonen.

Door middel van optimale inzet van middelen wordt gewerkt aan voldoende personeel om (ook in de toekomst) de zorg te kunnen bieden. Technologische en sociale innovaties bieden oplossingen voor de dreigende tekorten op de arbeidsmarkt.

Door Wlz zorg zo veel mogelijk in eigen omgeving te bieden ontstaat er minder druk op intramurale capaciteit, hebben klanten eigen woonruimte en ervaren meer zelfstandigheid en een normaal leven.

Door samen te werken als zorgaanbieders en financiers van zorg kan er goede coördinatie binnen het zorglandschap plaatsvinden, ook over financieringsgrenzen heen.

En bovenal blijven we inzetten op goede kwaliteit van zorg voor mensen die afhankelijk zijn van Wlz-zorg.

Doelen en afspraken

Om de komende jaren tijdig voldoende passende zorg te kunnen bieden is gezamenlijke inzet nodig om te voorzien in de juiste randvoorwaarden:

- Bouw en financiering van intramurale plekken voor cliënten die niet zelfstandig kunnen wonen
- Voldoende beschikbaar woonaanbod voor cliënten die Wlz-zorg in een eigen, zelfstandig woning kunnen ontvangen
- Inzet op voldoende en deskundig personeel in de regio

Zorgkantoor en zorgaanbieders gaan in Q3 2021 met elkaar de randvoorwaarden en doelen definiëren. Met de partijen die nodig zijn om deze doelen te kunnen bereiken maakt het zorgkantoor afspraken over hun bijdrage aan voldoende en passende zorg in 2025.

De doorstroming van cliënten vanuit de GGZ naar de VG stagneert. Druk op de beschikbare capaciteit aan beiden zijden speelt hierin mee. Het zorgkantoor gaat hiervoor gezamenlijk optrekken met de inkoop van de GGZ (Wlz) en Gehandicaptenzorg. Wij verwachten dat bestaande samenwerkingen (bijvoorbeeld binnen het COT en de Kerngroep Complexe Zorg) oplossingsmogelijkheden kunnen bieden

Leeswijzer

Aantal inwoners en aandeel GZ-gebruikers

- Bron – CBS, Declaratiegegevens Zilveren Kruis
- Peildatum – 1 januari 2021
- Toelichting – alle GZ-gebruikers met een geldige declaratie en indicatie in januari worden meegeteld.
- Regioanalyse – pagina 5, 11

Aantal GZ-gebruikers

- Bron – Declaratiegegevens Zilveren Kruis
- Peildatum – januari 2021
- Toelichting – alle GZ-gebruikers met een geldige declaratie en indicatie in januari worden meegeteld
- Regioanalyse – pagina 11

Intramurale locaties

- Bron – Declaratiegegevens Zilveren Kruis, Zorgatlas
- Peildatum – januari 2021
- Toelichting – alle GZ-gebruikers met een geldige declaratie en indicatie in januari worden meegeteld. Als er meer dan twee GZ-gebruikers dezelfde postcode als een Zorgatlas locatie hebben dan wordt dit als locatie geteld.
- Regioanalyse – pagina 14, 16, 18, 20
- NB Dit zijn intramurale locaties voor alle doelgroepen en zodoende niet rechtstreeks terug te vinden in de regioanalyse.

Wachlijstinformatie

- Bron – Wachlijstgegevens Zilveren Kruis
- Peildatum – 1 januari 2021, gemiddeld 2020
- Toelichting – alle GZ-gebruikers die in januari op een wachtlijst stonden en in dezelfde maand geen Melding Aanvang Zorg hebben gehad. Verhouding is ten opzichte van het aantal intramurale GZ-gebruikers
- Regioanalyse – pagina 39 - 41
- NB wachtlijstcijfers voor 2021 staan niet in de regioanalyse 2021.

Verhouding VG indicaties

- Bron – Declaratiegegevens Zilveren Kruis.
- Peildatum – januari 2018 en januari 2021.
- Toelichting – alle VG-gebruikers met een geldige declaratie en indicatie in januari worden meegeteld. Inclusief PGB.
- Regioanalyse – pagina 14

Verhouding indicatiegroepen

- Bron – Declaratiegegevens Zilveren Kruis

- Peildatum – januari 2020 en 2021
- Toelichting – alle klanten met een geldige declaratie en indicatie in januari worden meegeteld
- Regioanalyse – pagina 13, 15, 17, 19
- NB verhoudingen worden niet direct gerapporteerd in de regioanalyse

Verhouding intramuraal versus zorg in eigen woonomgeving

- Bron – Declaratiegegevens Zilveren Kruis
- Peildatum – januari 2021
- Toelichting – alle GZ-gebruikers (inclusief PGB) met een geldige declaratie en indicatie in januari worden meegeteld. Leveringsvorm op basis van de duurste som van prestatiecode in een maand.
- Regioanalyse – pagina 26 – 28

Ontwikkeling verhouding intramuraal versus zorg in eigen omgeving (MPT/VPT/PGB)

- Bron – Declaratiegegevens Zilveren Kruis
- Peildatum – januari 2020 en 2021
- Toelichting – alle GZ-gebruikers met een geldige declaratie en indicatie in januari worden meegeteld. Definitie van type zorg op basis van de duurste som van prestatiecode in een maand.
- Regioanalyse – pagina 28
- NB historische ontwikkeling van zorg in eigen omgeving wordt niet gerapporteerd in de regioanalyse.

Verwachte vraagontwikkeling

- Bron – Declaratiegegevens Zilveren Kruis, Primos ABF
- Peildatum – 2020 tot 2040
- Toelichting – alle GZ-gebruikers met een geldige declaratie en indicatie in januari worden meegeteld. Prognose gaat uit van Wlz-gebruik per regio en leeftijdsgroep in 2020 en bevolkingsontwikkeling tot 2040. Max. inschatting gaat ervan uit dat prevalentie tot 2040 met 36% stijgt, doordat in deze periode de levensverwachting van mensen met een beperking stijgt naar het landelijke niveau
- Regioanalyse – pagina 22

Verwacht regionaal tekort aan GZ-capaciteit

- Bron – Declaratiegegevens Zilveren Kruis, Primos ABF
- Peildatum – 2020 tot 2040
- Toelichting – Weergeeft het verwachte tekort door te kijken naar de verwachte groei en het verschil met de klanten in 2020. Op basis van de maximale inschatting van de verwachte vraagontwikkeling.
- Regioanalyse – pagina 22 - 27
- NB verwacht tekort wordt in niet apart gerapporteerd maar tot 2025 in scenario's uitgewerkt.